

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 8 kor.
 Fél évre . . . . . 4 kor.
 Negyed évre . . . . . 2 kor.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér pótlására 20 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő: DÉKÁNY MIHÁLY.	Főszerkesztő: MARGITAI JÓZSEF.	Kiadó és lapnyilvántartó: STRAUSZ SÁNDOR.
--	--	---

Baromfitenyésztés.

Nincsen olyan állattenyésztési ág, mely a gazda részéről annyi ellenszenvvel találkozónék, mint a baromfitenyésztés, és ha annak okát kutatjuk, feleletül rendesen azt nyerjük, hogy nem érdemes e tenyésztési ággal foglalkozni s nagyon sok gazdától hallottam azt, hogy a baromfi több kárt, mint hasznot csinál.

Azonban így csak azok beszélhetnek, kik nem tudják, hogy minden tenyésztésben van haszon, ha az alkalmas helyen és körülmények között üzetik. Az bizonyos, hogy azok kik szük udvarokban, drágán vett piaci takarmánnyal tartják baromfiakat, feltétlenül ráfizetnek e tenyésztési ágra, ily körülmények között azt a húst, melyet baromfiak adnak, saját maguktól veszik meg. Így az ünnepi pecsenye nagyon drága lesz.

Tér és legelőterület nélkül baromfitenyésztést üzni s azt számban emelni, gyarapítani lehetetlen; a ki e nélkül kísérli azt meg, az keservesen fog csalódní, és a ki azt már megpróbálta, bizonyosan csalódott is. A területben szükölködő helyen tehát csupán a tenyészanyag javítása és nemesítése által csak arra lehet törekedni, hogy az előállított ivadék jobb minőségű, nagyobb testű és így értékesebb legyen, de a baromfiak számát ott nagyobbítani céltalan dolog.

Az ezen tenyésztési ágánál szükséges nagy óvatosság vonatkozik különösen azon

tenyésztőkre, kik felületes, sőt minden tenyésztési ismeret nélkül akarnak belefogni vagy bele is fognak zárt, körükerített helyen a fajok tenyésztéséhez s azt remélik, hogy fáradozásukból hasznot fognak látni.

Hát az ilyen remények soha sem teljesedtek még. Az ilyen alpnélküli baromfitenyésztésbe kár belefogni, mert az soha pénzügyi hasznot hozni nem fog s legfeljebb csak arra jó, hogy az illető meglévő vagyonkáját fölemesse és balsiker esetén sok más embert, a ki talán jobb és megfelelőbb viszonyok mellett okszerű baromfitenyésztést kezdett volna, lebeszéljen s elriasszon.

A baromfitenyésztés célja az, hogy a gazdaságban előforduló csekély, vagy éppen semmi értékkel nem bíró takarmánynemek értékesítettnek. Ilyenek a gabonaneműek, de főleg a gazdára nézve oly káros gyomnövények magvai, a rovarok, valamint ezek álcái.

A baromfitenyésztés megfelelő körülmények között csak jövedelemmel járó lehet s nagyon fontos s igen nagy horderővel bíró tenyésztési ág. Hogy mily jövedelmi forrását képez a baromfitenyésztés az államnak, mutatja a statisztika, mely szerint éventként sok millió korona vándorol be hozzánk külföldről.

De fontos a baromfitenyésztés a gazdára és mindenkire, kinek helye van baromfitenyésztésben azért is, mert a családban az elfoglaltságot lehetővé teszi s más nehezebb munkára még, vagy már nem

használható családtagoknak, milyenek a serdülő gyermekek és aggasztánoknak oly állandó foglalkozást nyújt, melylyel ezek is életüket hasznos és jövedelmező munkában tölthetik el s így hozzájárulnak a család jövedelmének fokozásához.

Kétségtelen tehát, hogy a baromfitenyésztés közgazdasági szempontból is rendkívüli fontossággal bír, mert a legszegényebb néposztálynak nagyon kis betektetés mellett is figyelemre méltó jövedelmet biztosít s ezzel képessé teszi a családentartót a közterhek könnyebb viselésére.

Aki tehát a hazai baromfitenyésztés ügyét csak egy lépéssel is képes előbbre vinni, az nagy szolgálatot tesz a hazának, ennélfogva igyekezzék mindenki ezen állattenyésztési ágat saját hatásköréhez mérten telkarolni s a néppel megkedveltetni.

Való igaz, hogy azelőtt csak egy évtizeddel is, mi sem fogyasztottunk annyi baromfiterméket, mint ma és ennek oka az, hogy a fogyasztó közönség szaporodott és vagyonosodott, tehát nagyobb és igényesebb ma a fogyasztó közönség s így a baromfitenyésztés önmagától emelkedett s nagyobb lendülettel nyert, minek következménye ismét az, hogy azzal hovatovább szivesebben foglalkoznak a gazdák és mindazok, kik baromfit tarthatnak.

De a belfogyasztás ezen lényeges és észrevehető emelkedésén kívül nagy lökést kapott baromfitenyésztésünk fejlődése az által, hogy Darányi Ignác volt földmívelésügyi

T Á R C A.

Egyszer . . .

Egyszer fiam, majd elmegyünk
 Egy messze kis faluba, hol
 A nagy hegy a felhőbe tör
 S a nagy víz végtelenbe foly.
 Ott elmegyünk egy kicsi házhoz,
 Megbámuljuk rozzant falát
 És köszöntjük a kapufát is,
 Mert ott született az apád . . .

Kicsi világ az, én fiam,
 A nagy víz is csak patak;
 A nagy-hegy apró domb; amelyn
 Mályva virágok nyílnak.
 Parányi fészkek az a ház is,
 Egy tyúk átlépi udvarát,
 De egyszer rég egész világ volt,
 Mert ott született az apád . . .

Nyakunkba vesszük ketten ott
 A rétet, erdőt rendre mind —
 Hol rég elszállott gyermekálmok
 Édes favalma meglegyint,
 S én bűvös, zsongó mesészóval
 Röpítlek egy világon át,
 Mint nagy madár a csöpp fiókot . . .
 Oh, mily boldog lesz ott apád!

PAKOTS JÓZSEF.

A malom története.

— Irta: TELEGDY LAJOS. —

Miért nem szüntök meg rezegni ti sudár topolyok ott a Rákos partján? Miért susogjátok szüntelen azt a szomorú történetet; hiszen oly régen volt, elfelejthették volna már. De nem, ti feledni nem tudtok és azért örökké figyelmeztettek, hogy én se töröljem ki emlékeimből e régi, legendászerű történetet.

A malom regéje ez. Nem azon kezdem, a midőn még büszke főur lakta falait s vadászskürtök harsongása zavarta meg a közeli erdő néma csöndjét, kopók éktelen csaholásával keverten, mikor még az arisztokraták díszes batárjai száguldoztak be a menyezetes, urnás kapun s jövedv derengett szerteszét. Hanem, midőn a századokon át büszkén diszelgő grófi címer eltűnt az ősi fal oromzatáról, a Rákos vizét vezették a kastély alá és átalakították malomná. Új emberek jöttek, a régiek eltűntek. A gőgös Paskál grófk örökét idegen foglalá el — egy gyáros. Ez azután átrenvált mindent, egymásután tűntek el a multat dicsőítő reminiscenciák, a pompát az egyszerűség kiszorítá s ott, hol azelőtt ostopattogások és kutyaugatások voltak hallhatók, most azt a reszelővágók egyhangú kalapácsolása és a malomkerekek folytonos zugása váltotta föl.

De mégis vége volt mindennap e zajnak este, mikor a munkások pihenőre tértek. — Ilyenkor azután onnan, a kis tó felől édes, csengő ének lett hallhatóvá, utána ráfelelt nem soká érces bariton hang. A malom tündére jött szórakozni, gyönyörűséges ifjú leány, — a férfi, ki választott néki, a völgyénye. Csolnakba ült s lázasan csapkodá

evezőjével a vizet, hogy minél előbb elérje azt a kiálló szirtzetet, melyen ideálja rózsaszín kendőcskét libegtetve várta. Minden este itt találkozta. — Akkor a bájos lányka belépett a csolnakba s ő is hozzáfogott az evezéshez. Boldog pár, mily kimondhatatlan örömet szerzett nekik e vízi séta, sosem hitték volna, hogy egyszer ennek vége is lesz.

Ha aztán belefáradtak az evezésbe, eleresztették a kormányt s a ladikot rábizták a csobolygó habokra. Kéjesen karolták át egymást, ugy zengtek szerelmes dalokat s susogtak összefort ajakkal az örök problémáról.

Egyedül voltak, nem hallgatózott senki, de ki is háborgatja ilyenkor a szerelmeseket? Ha csak nem a tenger sok béka kurtytolása, melyek ilyenkor rendezik szerenádjukat; de hisz ez volt az ő altató danájuk. Szinte egészen megismerkedtek velük, megtudták különböztetni a zöld levelés brekegését a kecskebékától, tüzes-béka bömbölését a varangy kunkogásától. Megismerték viselkedéséről, ha valamelyiket az megtámadott, hogy szerettek volna segélyére menni is.

Majd obba marad a csolnakázás s a sudár topolyák alá mentek sétálgatni, vagy a kis rózsás kertbe. Ott időztek soká, elfecsegték a mult kedves emlékeit, cölözgattak a közeli jövőre, a midőn egymással oly boldogok lesznek s csak a mint a távoli toronyóra üt el a tizet, értek nyugalomra. Így ment ez nap-nap mellett egész nyáron át.

Bú van a malomban. A tündér beteg. Grics Hares, a művezető ingatag lépked egyik helyről a másikra, nincs sehol nyugta. Nem is lehet. Menyasszonya, a kedves Eliz beteg, halálos beteg, lemondta róla az orvosok. Gyógyíthatatlan beteg.

miniszter — a kis emberek atyja a követendő irányt megállapította s igen sok hasznos és üdvös intézkedést hozott a baromfi-tenyésztés felvirágoztatása érdekében.

SZENTEH DEZSŐ, gazd. szak.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXIII-ik évfolyam II-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétkúldésben fenakadás történjék. Tisztelettel a **KIADÓHIVATAL.**

— **Meteorologia.** Csáktornya észlelő állomás március havi meteorológiai feljegyzéseinek eredményei:

Légnyomás (0°-ra redukált) valódi havi közepe: 745.16 mm. 30 évi március havi közép: 744.84 mm.

maximuma: 759.6 mm. 4-én

minimuma: 730.6 mm. 12-én.

Hőmérséklet valódi havi közepe: 5.6 C°, 30 évi március havi közép: 4.9 C°.

maximuma: 20.0 C° 17-én

minimuma: 1.9 C° 4-én.

Párhajomlás havi közepe: 5.2 mm.

Relatív nedvesség valódi havi közepe: 76 %.

minimuma: 29 % 18-án.

Felhőzet (0—10 skála) havi közepe: 4.9

Szél erősség valódi havi közepe: 2.2 méter másodpercenként.

Csapadék havi összege: 64.2 mm. 30 évi március havi közép: 59.5 mm.

legnagyobb csapadék 24 óra alatt 20.0 mm. 12-én.

csapadékos napok száma: 14.

Zivataros napok száma: 0.

Viharos napok száma: 3.

Jégesős napok száma: 0.

Villogás nem jegyztetett.

Uralkodó szélirány az északi volt.

Szélcsend nem észleltetett.

— **A vármegye tisztviselőinek ügye.** 10 nappal ezelőtt a megye választott tisztviselői, élükön az alispánnal valamennyien lemondottak állásukról s ezen általános lemondás fölötti határozathozatalra az alispán folyó hó 6-ikára rendkívüli megyei közgyű-

ség sorvasztja a győngye testet, nincs melegség, el kell vesznie ily ifjan a közeli boldogság előtt.

Most jobban van egy kislány, odaült az ablak mellé. Szegény, rosszul néz ki. Orcáiról eltűntek az élet rózsái, viaszszárga az arca. De még gyönyörködni akar a természetben, azt szerette mindig, úgy sem látja már. Mintha az is haladoklona oly szomorú a kép. Itt az ősz, a nap oly bágyadtan veti sugarait, hogy már végleg búcsuzni látszik. A topology elhullatták aranyárga levelüket, az utat belepte porral az őszi szél s ő ezt mind fájó szívvel nézi. Majd odapillant a csillogó tó tükreire, de mindjárt elfordul, hisz az tette tönkre, haragszik rá. Ott hűté meg magát, egy kedves nyári este, könnyedén volt öltözve, a csolnakázástól felhevült s így történt a baj. Nem mert oda tekinteni, pedig mily kedves emlékek fűtik oda, inkább félre fordítja fejét s meredten bámul a mindenségbe. Pátyolos tündér álmok vonulnak el szemei előtt, fantáziák, mosolyog e képeken, de im azonnal változik, s mintha most rémlátományok üldöznek, felriad, — s oly szenvedő arcvonása. De rögtön kiderült ismét, ott állt előtte Hans.

— Jobban vagy Eliz, miért szomorkodol, nemsoká itt lesz a tavasz, te meggyógyulsz s boldogok leszünk.

— Igen semmi bajom többé. Boldog leszek és te... Köhögni kezd, a roham nem áll el. Hans odatekint a fehérendőcskére, mivel ajkát befogja, remegve visszafordul. — Mindig csak vér, ... Örkölké vér, ... mormolá.

A roham elmúlt, a beteg kimerülten hanyatlott vissza a pamlagra.

[Folytatása következik.]

lést hívott össze. Közben a királyi biztos a megye önkormányzatát felfüggesztette s így a 6-ikára összehívott közgyűlést sem lehetett megtartani. E közgyűlésre összejött megyebizottsági tagok közgyűlés hiányában Tassy Gábor dr. udvarán tartottak népes értekezletet, hol az értekezlet elnökeül Koller Istvánt, jegyzőül Hertelendy László volt főispánt megválasztva, kimondották, hogy a tisztviselők megmaradhatnak hivatalukban. Az írásban beadott lemondásokat pedig hivatalosan már a közgyűlés előtt Szulovszky Dezső királyi biztos intézte el olyképen, hogy egyetlenegy tisztviselő lemondását sem fogadta el. Így hát a régi tisztviselők továbbra is megmaradnak hivatalaikban.

— **Esküvő.** Redl Jenő a budapesti távbeszélőhöz beosztott áll. mérnök ma, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja esküvőjét ifj. Neumann Miksa csáktornyai gabona nagykereskedő kedves leányával, Jozefin kisasszonnyal.

— **A csáktornyai községi tisztújítás** folyó hó 6-ikára kitűzött határidejét a járási főszolgabíró, tekintettel arra, hogy az egész megyei tisztikar beadta lemondását, bizonytalan időre elhalasztotta.

— **A képviselő választók névjegyzékének kiigazítása.** Az országgyűlési képviselő választók állandó névjegyzékének kiigazítása Csáktornya nagyközségben folyó évi április hó 9-ik napján fog teljesíteni és e célból a kiigazító küldöttség ott az nap délután 3 órakor megjelenend s működését megkezdi. Miről is a nevezett nagyközség lakosai azzal értesítetnek, hogy mindazok, kik a felvételre magukat jogosítottaknak tartják, jogosultságuk igazolása végett a küldöttség előtt személyesen is megjelenhetnek és ez esetben adójuk mennyiségének igazolása végett adókönyveiket a küldöttség előtt felmutatni tartoznak. Kelt Csáktornyan, 1906. évi március hó 31-én. Zakal Henrik, a kiigazító küldöttség elnöke.

— **Adomány a szegények részére.** Özevgy Hirschsohn Zsigmondné férje elhalálása alkalmával 30 koronát adott kezembe a perlaki szegények közt leendő kiosztása végett. Az összeg kiosztatott, s érte a szegények nevében ezen uton is hálás köszönetet mondot. Glavina bíró.

— **Új napilap Nagykanizsán.** A Nagykanizsán »Reggeli lapok« címűn megjelent s a lapok utcai elárúsítását korlátozó miniszteri rendelet alkalmával megszüntet napilap most március 31-ike óta új életre ébredt, csakhogy címét megváltoztatta s a mostani címé »Nagykanizsa«.

— **Váltó hamisítás.** Szkrelec Mihály I. hegykerületi lakos, földmivesnek folyó évi január hónapban kis pénzre volt szüksége, a mit kölcsön útján Matte Flórián muracsányi kömivesnél akart beszerezni, kihez január 15-én ily célból el is ment. Mivel pedig Matte Flóriánnak sem volt pénze, hát közösen elhatározták, hogy egy váltót állítanak ki, de nem a maguk neve alatt, a mire ugy sem igen kapnának, hanem mások nevére és az összeget megosztottnak. A határozatot azután megis valóstították, kiállítottak egy 300 koronás váltót Zamoda Péter, Beidinger János és Krelec Mihályné aláírásával s az aláírásokat Malténé esköztölte. Ezt a váltót egyik csáktornyai takarékpénztár számította le s a hamisítás csak a váltófejtáratkor tudódott ki.

— **Muraszombat-alsórendvái vasut.** Régi óhaja Muraszombatnak és az érdekkörébe vont vidéknek, hogy Alsórendvái vasut

kösse össze. 1896 évben gróf Szápary László v. b. t. t. Muraszombat volt országgyűlési képviselője már-már a megvalósulás stádiumába jutatta, azonban Regede erős ellentállásának sikerült azt meghúsiatni. Azóta is történtek kísérletek ezen vasut kiépítésére, azonban tekintettel arra, hogy az érdekelt-ség tekintélyes részét a körmendi vasut kö-tötte le, a megvalósulásig nem jutott. Most hogy a Muraszombat—körmendi vasut megvalósulása befejezett tényné vált, újbol megindult az alsórendvái összeköttetés érdekében a mozgalom. E célból gróf Baththy Zsigmond volt országgyűlési képviselő csend-laki kastélyában mult hó 17-én bizalmas jellegű összejövetel volt, a melyen elhatá-rozták, hogy Barthalos Istvánt, a körmendi vasut engedélyezését az alsórendvái vasutra való engedélyének megszerzésében támogat-ják, ezen vasut érdekében a mozgalmat tel-jes erőben megindítják és pedig egyenlőre a regedei összeköttetés kizárásával. Ha az érdekelt-ség minden egyes tényezője teljes erővel és lelkesedéssel csatlakozik a moz-galomhoz s ha Vas- és Zalavarmegyek is meg-hozzák a már többször megígért ál-do-zatot, úgy hisszük, hogy rövid idő alatt ki fog épülni ezen vidékre nézve minden egyéb vasutnál fontosabb vasut is.

— **Allandó műkedvelői kiállítás.** Főiri körökben mozgalom indult meg egy jóté-konyacélu allandó amateur kiállítás létesíté-se céljából. Az alkalmoszerű rövidtartamu ki-állítasok által eddig elért eredmények igazol-ják a tervezett allandó kiállításnak a létjo-gosultságát. A kiállításon részt vehet i leg-szerenyébb munkával is minden műkedvelő, annak tagja lehet minden magyar honpolgár. E kiállítások nemcsak serkentik a műked-velők ambícióit, hanem cselekedetre is kész-tenek, miáltal azok fokozatos fejlődése sem maradhat el. A szervező-bizottság felhívja mindazon műkedvelőket, akik a kréta, szén és tuszrajz, az aquarell, olaj, porcellán és üvegfestészet, a szobrászat, a faégetési mun-kák, nemkülönbén a kézi ügyességre valló egyéb munkák egyikével foglalkoznak, je-lentésk be címüket Hohlfeld Lajos földbir-tokos, mint a szervező-bizottság elnökénél Budapest, Vas-utca 15/a szám, aki a terve-zett kiállítás iránt érdeklődőknek prospek-tust szívesen küld.

— **Időjárás szeszélyének** minden ember ki van téve, ez az oka, hogy oly sok ember szem-ved csuszban és Főszvényben. A legelőkelőbb or-vosok elismerik, hogy csuzos, reumás fájdal-mak nemcsak csökkentik, hanem meg is szűnteti a hi-res Zoltán kenőcs. Úvegje 2 kor. Zoltán B. gyó-gy-tárában, Budapest, V. Szabadságtér.

— **Tanulmányi kirándulás.** A bácskai tanítók szövetkeze Göndör Ferenc óbecsei tanító, »Magyar Tanítók Tanulmányutja« cím alatt, a nyári nagy szünidőben utazáso-kat rendeznek az ország különböző vidékére. Az első ilyen út az idén, július hó elsején, esetleg augusztus végén lesz. Az úti ter-v négy részből áll. Minden út Budapestről in-dul ki és magában foglalja az Alföld és a hegyvidék egy-egy részét. Az első út: Nagy-Alföld-Al-Duna lesz. Így pár év alatt a ta-nító megismerheti szép hazánk minden ze-gét-zugát. Hogy a költségek elviselhetőbbek legyenek a szegényebb sorsú tanítókra is, a tanulmányúton hangversenyek rendezetnek. A magyar tanítóság oly hatalmas zeneisme-rettel és énektudással rendelkezik, hogy hangversenyeivel meghódítja a művelt kö-zönséget. Az utazás sikerét biztosítandó az egyes hajózási vállalatok, vendéglők, túrdő-telepek, gyárak, bányák messzemenő ked-vezményeket nyújtanak, csak még a minisz-

térium, illetve az államvasutak pártfogását várják a rendezők. Az első tanulmányút 12, illetve 14 napra van tervezve. Az egész utiköltség III. oszt. 86 és II. oszt. 100 korona. Természetes, ebben benne van a lakás és elsőrangú ételmezés is. Az utazásban részt venni óhajtok, éneklünk és a zeneesköz megjelölésével április 17-ig jelentkezhetnek Göndör Ferenc tanítónál Óbecsén.

— **6 hónap az alsójakért.** Petkovics András domasineczki legény múlt évi december hó 27-én Malovecz István ugyanottani legénnyel együtt mulatott a Sternberg-féle korcsmában. A mulatság vége szokás szerint összeszólkalkozás és verekedés lett, mikor Petkovics nemcsak kézzel és lábbal dolgozott, hanem segítséget kért a fogaitól is és leharapta Malovecznek az alsó ajkát. Ez ügyben folyó hó 2-án hozott ítéletet a nagykanizsai kir. törvényszék, hol Petkovicsot súlyos testi sértés bűntette miatt a sértett feljelentette. A törvényszék fennforogni látta a súlyos testi sértést és Petkovicsot 6 havi börtönlre ítélte.

— **A mezőgazdasági termények hamisításáról** szóló törvény gyakorlati alkalmazása, valamint általában az ételmisszerhamisításoknak a hatóságok üldözése során többször felmerült az az anomália, hogy az eljáró hatóságok — nem a törvény szellemét, hanem rideg betűt nézve, — a törvény egész szigorával büntették azokat, akik a hamisított árut eladják, nem kutatva tovább, hogy ki az, aki a hamisított árut, mint első forgalomba hozta, vagyis hogy ki az igazi hamisító? Pedig az nem is szorult bizonyításra, hogy ez — az igazi hamisító — az, akit büntetni kell, nem pedig a viszontelárusító, aki a legtöbbször ártatlan a dologban; mert maga mivel sem járult hozzá a hamisításhoz, sőt majdnem minden esetben nem is tudott az áru hamisított voltáról. Azért örömmel kell üdvözlölnünk, hogy a földművelésügyi miniszter egy felmerült esetben kifolyólag elrendelte, hogy az 1895 évi XLVI. törvény alapján indított terményhamisítási kihágási eljárások során — a tetlenést kivéve — minden egyes olyan eset alkalmazásával, melynél a gyanúsított a hamisítást be nem ismerve, azzal védekezik, hogy a hamisított terményt, terméket vagy cikket az állapotban mástól szerezte és ez állítást igazolja, a vizsgálót az általa megnevezett eladó és visszamenőleg a szóban forgó termény, termék vagy cikk forgalomba hozóira mindaddig ki kell terjeszteni, míg a hamisítás alanyi tényálladéka kétségét kizárólag meg nem állapított.

— **Zalavármegye a szabadságharcban** című könyvem bővített kiadására még nincs annyi elegendő megrendelőm, hogy a munka nyomtatásához foghatnék.

A könyv 350—400 lapra fog terjedni. Az ára a most előjegyzőknek 3 korona lesz. A megjelenés után jelentkezőknek már 4 korona.

Pénzt most ne küldjön senki, majd csak a könyv megjelenésekor. Gyűjtőknek 10 példány után egyet ingyen adok.

Zalaegerszeg, 1906. április 6. Novák Mihály.

— **A sajtó köréből.** Lenkei Zsigmond, a Budapesti hírlapnak 10 éven át volt főtisztviselője, a Magyar Újságkiadó Országos Szövetségének jegyzője s az Újságkiadó Lapjának szerkesztője az Általános Tudósító kebelében megalakult Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályának igazgatójává neveztetet ki.

— **Orvtámadás.** Ráczkánizsán április 1-én este Hock Géza pénzügyőri fővigyázót Házsics Flórián elzülött, rovtolt multu és ál-

landó lakásnéküli egyén, az utcán megtámadta s kését annak oldalába szurta, aztán a szomszéd gazda padlására menekült. — A beteg fővigyázót dr. Csillag Dezső körorvos kezeli, a vérengző zülött embert pedig a csendőrség keresi.

— **Méhészeti tanfolyam Gödöllőn.** A földművelésügyi miniszter rendeletére a gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1906 év folyamán hat időszeri tanfolyam fog tartatni a következő beosztás mellett: május 1—21 földmives kigazdák; május 22—június 11-ig erdőőrök; június 15—28-ig lelkészek; július 1—21-ig és július 24-től—augusztus 13-ig néptanítók; végre augusztus 18—31-ig nők számára. Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokban résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint, hogy a méhkaptároknak és méhészeti segéd-eszközöknek házilag való elkészítését is megtanulják. Minden tanfolyam hallgatójának tartalma alatt teljes ellátásban díjtalanul részesülnek és ezenkívül azok részére, kik pályázati kérvényükben szorult anyagi helyzetüket igazolják, s a m. kir. államvasutaknak a távolsági forgalom 7—16 vonalszakasza között levő valamelyik állomásáról jönnek a személy és vegyes vonatok III-ik kocsisztyályában érvényes felármentelgyjváltására jogosító igazolványt küldetik, melynek ára a visszautazás költségeivel együtt a tanfolyamról való elutazáskor fog megtérülni. Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel. A pályázni szándékozók felhívtnak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott folymodványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra felvételtüket kérelmezik a m. kir. földművelésügyi miniszterhez czimezve fölilles hatóságuk útján, a földmivesek és más foglalkozásuk pedig községük előljárásgának ajánlásával ellátva, az illető tanfolyam kezdete előtt legalább 1 hónappal nyujtsák be. Budapest, 1906. március 17. M. kir. földművelésügyi miniszter.

— **Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság** folyó év március hó 31-én délután tartotta meg évi rendes közgyűlést Csekonics Endre gróf elnöklésével. Az igazgatóság az 1905. üzletévről igen kedvező mérleget terjesztett a részvényesek elé. Az évi összes nyereség 3,530,200 korona 83 fillért tett ki. A tüzbiztosítási üzlet kielégítő eredménnyel folyt le, a jégüzlet is némi lényegtelen nyereséggel hozott; az életbiztosítási üzlet pedig, melynek fejlesztésére a társaság újabb különösen nagy gondot és munkát fordít, a mellett, hogy most is, mint mindig hasznahajónak bizonyult, új szerzeményekkel jelentékenyebben gyarapodott, mint bármikor. Minthogy a társaság életbiztosító üzleteit kevés kivétellel mind magyar földön létesíti, méltán emelte ki az igazgatóság jelentése az anyagi sikeren kívül azt az erkölcsi mozzanatot is, hogy a társaság a nemzet egységeinek anyagi létbiztonságát a maga módja szerint nem kis mértékben mozdította elő. A társasági tőkék szilárd értékekben lévő elhelyezése, a politikai viszonyok hátrányos hatását árfolyam tekintetében alig érezi meg, s kellő jövedelmüket meghozták. Az ekép elért össznyereségből az alapszabályszerű levonások, bőséges tartalékolások, valamint minden egyes részvénynek 400 korona évi osztalékban részesítése után 1,186,965 korona 83 fillér maradt rendelkezésre. Ezt a felesleget a közgyűlés az igazgatóság javaslatához képest, részint a különben is teljes erejű tartalékok még további gazdagítására és értékelésére, részint pedig a társaság tisztviselőinek, nemkülömben ügynökeinek javára szolgáló alapok növelésére, s még egy újabb alkotására fordította. Jótékony és hazafias, kivált magyar irodalmi közcélokra a társaság szokat bőkezűségével adakozott. A közgyűlés befejeztével a részvényesek Ormódy Vilmos főrendiházi tag s vezérigazgatót, s az igazgatóságot meglepően nagy részben részesítették. Az osztalékot a társaság pénztára már hétfőtől (április 2.) fogja kifizetni.

A megvirágosodott borok kezelése.

A megvirágosodás a gyengébb boroknak egy igen gyakran előforduló betegsége, mely magában véve nem veszedelmes s azaz csak akkor válik, ha már nagyon elhaltasodott, azaz ha nem védekeznek ellene. Legjobb védekezési mód az, ha hordóinkat mindig szinültig töltjük, mert a borvirág a borknak a levegővel érintkező felületét támadja meg. — Erősebb boroknál ezen betegség csak a legkritikább esetekben szokott mutatkozni.

A megvirágosodás, ha azt idejekorán el nem távolítjuk s így fejlődésének gátat nem vetünk, akkor az a bor szesztartalmát jelentékeny módon csökkenti, kellemetlen ízt és szagot kölcsönöz a borknak, úgy hogy utóbb teljesen élvezhetelenné válik.

A borvirág először igen vékony, fehéres színű hártályk alakjában kezd mutatkozni, melyek napról-napra vastagszanak. Ezért a beteg borokat azonnali kezelés alá kell venni, mely eljárásnál célunkat mindig az képezzé, hogy a virágot a borok felületéről mentől gyorsabban és tökéletesebben eltávolíthassuk. Az eltávolítás úgy történik, hogy a borshordóba egy hosszabb löcsért bucsajtnak le úgy, hogy annak vége pár centiméterre a felszín alá érjen s ezen keresztül annyi bort öntünk a hordóba, hogy az szinültig megteljen s ezután még egy kevés bor hazaöntésével elérjük azt, hogy a felszínen levő borvirág a hordóból kicsapatik, kifolyik. Ha már ily módon teljesen eltávolítottuk a képződött borvirágot, akkor a hordót egy jól záró akonával zárjuk le, s ezután a hordók szorgos feltöltötetéséről gondoskodnunk kell.

Ha borunk erősen megvirágosodott, akkor azt ily módon teljesen meg nem tisztíthatjuk s ezért elkerülhetelenné válik annak ezen eljárás utáni lefejtése. Erre a célra kénezett hordókat használjunk, mivel a kén a borvirág képződését és fejlődését megakadályozja. Sohasem hanyagolandó el a már megvirágosodott borok ilyetén kezelése, mert így nagy kártól és jelentékeny bosszuságtól kíméli meg a gazda saját magát. Vegyük még csak azt említnék fel, hogy a megvirágosodást a levegő hozzáférésén kívül a nagy meleg is elősegíti, ezért a borok mindig hűvösebb helyen tartandók.

Felhívás.

A tegnapi postával vettem egy névtelennek hozzám, mint a polg. iskola gondnoksági elnökéhez intézett panaszos levelét. Névtelen panaszokra nem reagálók, tessék panaszával és bizonyítékaival nyíltan elő állani, az úgy meglez vizsgálva és igazság lesz szolgáltatva.

Csáktornya, 1906. április 5-én.

Ziegler Kálmán,
a polg. iskolai gondnokság elnöke.

CSAK 12 koronáért szétküld
utánvétellel az Orsz. Postótkiv. Aruház
Budapest Rottenbiller-u. 20. sz., egy
férfiöltönyre elegendő 3 méter finom
fekete, sötétkék, szürke és barna
gyapjuszövetet vagy kammgarnt.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:

LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:

MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:

STRAUSZ SÁNDOR.

Zdravje.

»Svaka preminuća duša je na kvar obćini. Na to se moramo trsiti, da skim menje mrtvih i betežnih bude u obćini.« Sa ove- mi rećmi sam počel jednu nedelju govora u školi, kam sem svoje prijatelje pozval i koji su na moj poziv mene pohodili. Po- većte mi Tonća, koji vraćite u vašu kravu ako vam zbetaža?

— Bormeš trsim se, da joj skim predi pomoć najdem, prem u velikim poslu. Na svikakvi način aldujem par korun, jerbo veliki kvar je na gospodarstvu, ako u naj- vekšim delu, s marhom ni moći nikam iti

— Vidite Tonća i u dragi prijatelji, istina da je veliki kvar ako su marha betež- na, u ne milite par korun vun dati za konj, jerbo konj više more za služiti, nego vrać- vo košta. Kak nebi onda za svoje dete al- duvali, ako vam u beteg opadne.

— Prosim, veli Tonća, ako nam dete sbeteža i za njega se brinimo, sve mu da- mo, kaj nam susedi i susedice pripotućiju i ako svemogućni Bog tak oće, ozdravi nam dete.

— Kaj pak doktora ne pitate za navuk, vraćvo mu nedate?

— Im bi mi zdrage volje zvali dokto- ra i vraćvo bi kupili, ali da je preveć dra- go, ćuda košta.

— Vidite Tonća, lani da je po seli vno go dece bilo betežno, gospon doktor je zabadao došel i siromakom je zabadao dal

vraćvo, ipak su samo ćetiri ponucali, svi drugi pak su u krej hitili.

— Ah! takovo vraćvo itak nikaj ne hasni.

— Vidim, da u bolje pošujete marhu, kak na Božji kip stvorjeni i kršćeno dēte Vi si tak mislite: krava, konj peneze košta, to bolje morate pošovati, kak decu. Ako vam konj, krava ill vol s betež, u ga vrać- cite i trošite; a deci pak niti ono ne vošć- cite dati, kaj zabadao dobite. Decu pustite na Božju milošću. Pak zakaj? Zato da ne razmite, kaj je jedno življenje vredno. Vi se stem branite, da vraćvo vno go košta, a ne premislite si, da beteg je dražeši, nego vraćvo. Ako je dete više vremena betežno, više se poleg njega za mudite.

Naprimera, ako u stežakoga dela živite i ako samo jednu kurunu za služite na dan, sada, ći dete samo deset danov je betežno, već ste deset težakov menje zaslužili, jerbo nešći spametneši mora pri detetu ostati. To je deset korun. Ako pak u za ćajta dokto- ra zvali, sve skup bi koštalo pet šest ko- run i imali bi za ufanost, da vam dete oz- dravilo bude. A to je opet pred vami zna- no, da u koj siromak nikaj neima, on za ba- dao dobi doktora i apoteku. I to dobro zna- te, da beteg ne samo da deset dana trpi more na mesece i na leta betežnik u u pos- telji biti, ako neima nikakve pomoći, Kuli- ko kvara, žalosti i srditosti je onda. Vi si zdiavate onda: ah mili Bog moj, poberi ga iz sveta, ili pak mu daj nazad zdravje. Ni je to tak. Bog nam je tak ostavil: pomorite

si sami onda u u ja pomorem. Ako u ći dlovek za vremena išće polesćicu, od vno go muke i žalosti se izkupi.

— Ćujete Marica, ako vaše dete u op- ravu rezdere, ja mislim, da se žurite za kr- pati, doklam je mala luknjica.

— Ako se u u počne na hiži krov drti, u u se trsite skim predi popraviti.

— Istinu imaju, doklam je mala luk- nja, mala krpa je dosta, ako pak u u zane- marila, tak u u se rezdrlo, da niti više nebi mogla u u praviti.

— Bormeš se žurim — veli Tonća — — jerbo ako se krov preluknja, dežd u u na grede i one u u lahko sprhnule, jedanput u u samo opazil, kak moj sused, da u u nad nahizja dežd pada u u sobu.

— Tak je vidite dragi ljudi i s bete- gom. Dok je na opravi mala falinga s ma- lom krpom je moći pomoći; doklam na krovu jeden ćrep ili jedna šopica fali, lahko je popraviti. Ravno tak je u u pri betegu. Od kraja u u morebiti lahko svraćili, potlam je teži, na zadnje pak nikak. Od kraja nebi beteg nikaj ili pak jako malo košta, a skim duže ćekamu, stem uvek veći i veći je strošek.

Ali pak naprimera, ako je u u dete be- težno, koje još ne zasluži nikaj, nego u u sa- mi, tu vre beteg stanovito više košta i veći kvar bude pri hiži i pri svakom delu. U ovim položaju zvun doktora i apoteke i oni groši i zaslužba dojde u u račun, kaj ste po- leg betega kvarni. Znanó je da: gazdovo

Z A B A V A.

Ljubav Medjimurja.

Medjimurci dragi, ćitajte si malo, Kaj od Medjimurja znati se u u dalo Jedna mala štiva i istina prava, Naj si ovo ćita vsaka pamet zdrava.

Malo Medjimurje vrt je ograjeni, Ovu reć je rekel, jeden gospon meni, U Budapešti, kad sem žnjim spominek imal, Onda sam se u malim Medjimurjom štimal.

Opital je mene gospon jeden starec, Odkuda u u jeste, dragi nepoznanec? U malog Medjimurja, sela iz Bottornya, Ktomu bližnji varoš, jaraš je Csáktornya.

Razmim brate razmim, gde Csáktornya stoji, Tam od zdavnjeg vremen pajdaši u u moji, Pecsornik od negda u u mi je poznati, Pajdaši tak velki, kak dva verni brati.

Na naš spomenek je drugi gospon došel, U lepim razgovoru, nas dva skupa našel, Samo malo ćul je to reć, Medjimurje, Ovaj takaj odmah pred nami postal je.

Opital nas odmah, »kakov spomen mate«, — »Mesto Medjimurja jeli u u poznate?« »Lepa je ravnina,« — on nam odgovori, »Kak sem odnuć odišel, vek me serce boli!«

Medjimurju, dragi, nigdi nema para, Ovo nam u u knjigah, povest je skazala, Dićimo se anda u malim Medjimurju Neišćimo nigder zemlju od nje bolju,

Ljepa nam je naša mila domovina, Gde nam raste kruha i dobroga vina, Ljubimo se dragi, Medjimurci anda, Starci i nu srednji i decica mlada,

Malo Medjimurje lepog glasa ima, Anda žnjim se svaki naj veselo štima, Velika je zemlja magjarskog orsaga, Ovo u u svi znamo verna braća draga,

Ali okolica ova naša mila, Lepo ime nam je u orsagu dobila, Štimajmo se žnjom u u Medjimurci mili, Kaj u u nam nju naši predji zadobili.

Avar, kad se negda ovdje je nastanil, Ne zaduga Magyar na u u je navalil, Ovak otiral je, magjar vse Avare, I nastanil ovdje je svoje domare.

Velika je bila ova borba u zimi Premislite samo Medjimurci mili Magjari na konjih navek su sedeli, Svoje hiže štale nigdi nesu meli.

Anda kad je hotel kakvo meso jesti, Moral si je on njegov pod sve sedlo deti. Kada se pod sedlom meso je stopilo, Onda se je njemu serce veselilo.

Ovak ovo meso, makar i sirovo, Za jesti njim, svikak bilo je gotovo, I šatore svoje sobom su nosili. Ovoga orsaga jako su ljubili.

Medjimurci dragi i u u smo magjari Za magjarski orsag prisigu smo dali. I u u budimo med sobom verni brati. Ovo sem u u vam zeled, ja svem na glas dat.

Zádrávecz Károly

Druga mama.

Vre je osem vur! No anda se treba pašćiti. Denes većer neće kesno dospeti na bal. Na sebe u u vzeme rubaću i svojega vratnoga rubca. Ah ova nevolna dugovanja su navek u u neredu, kad se on najbolje pašći.

oko hrani marhu. Kaštigal je Bog onoga gazdu, koj je vu najvećsim polskim delu betežen. Neima tam nikakvoga reda; jeden sim vleče, drugi pak ta. Još sama sreća je, ako poštenu družinu ima, koja ne vleče sve vu svoj žep

Još zločesteše je, ako mati s beteža. Tko zvršava onda hižne posle, tko se stara onda za gazdu, za decu, za družinu, da oni svi vu redu dobiju svoju zasluženu hranu? Kaj pak ako je klomu mati vdovica i daruvana sa zdecom. Što bude prigrijanjal siromašku decu, koju je ona vu zdravju svojim delom, svojemi žuli hranila, čistila i opravlala. Ako se susedi ne smilujuju takovoj deci, od svega zla moreju poginuti.

Vidite dragi prijatelji, da zdravje je najveći kinč na svetu, bete g pak najveća nesreća.

Istina, da najbolje bi bilo, ako svaki se haba, čuva onoga, kaj mu zdravju na škoditi more, jerbo teško je zdravje najti, ako smo ga zgubili.

S. F.

Politika vu stranjskih zemljah.

Austrija. Vu našoj susednoj Austriji se lepe stvari pripečaju. Gautsch minister-predsednik je nikak ne mogel prek prenest vu orsačkoj skupnoj sednici novi zborni zakon pak je zato odlučil da svaku državu poseb popita kaj hoće? Tak je došla stvar najpredi vu Kranjsku državu pred državnu sednicu. Gautsch si je mislil, da budu kranjci radi prijeli novi zakon, zato je najpredi k njim poslal novi zakon. Ali kaj se je pripetilo: Kranjski ablegati su na svoje državno spravišće vu Ljubljani skrebetalke, fučke bubnje, trombete, rigle donesli pak niti nisu dai precitati novi izborni zakon. Četiri vure su delali takvu bandu, da je to strašno bilo. Hoteli su je pomiriti, ali stem veku su larmu su delali onda, i rekli su, da Gaucsovog novog zakona nigdar neprimeju, rajši noža i pistolu zgrabiju na svoju obrambu. No to su ti lepe stvari vu Austriji.

Maroko. Vu Algecirasu su se itak pogodili. Ipak je mir nastal. Ovoga meseca

5-ga su već i gosti bile na to veselje, daje mir nastal.

Kina. Vu Kinezerskoj se još na vno-gih mestah buniju proti kršćenikom. Na vno-gih mestah su soldate poslali poljeg missionarov, koji braniju missionare, da je kinezeri nebantuju.

Japanska. Vu Mandžuriji, koju su japani od rusov vzeli, su već na tuliko red napravili, da budu Mandžuriju i mandžursko morje za malo odprli slobodnoj trgovini.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuване predplatnike, naj nam vu novim tertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Kalendar. April 9. Ponedeljek, Dimitrijus. — 10. Tork, Ezekiel prorok. — 11. Sreda, Leo papa — 12. Veliki četvrtak Julius papa — 13. Veliki petek, Hermenegild — 14. Velika subota, Tiborijuš. — 15. Nedelja, Vuzem. — Evangelium ove nedelje je: Marija Magdalena i Marija Jakobova i t. d. (Marko XVI. 1—7) — Pun mesec je 9-ga ob 7 vuri 12 minuti vu jutro. — Zadnji fertalj je 15-ga ob 9 vuri 36 minuti na večer. — Sejam bude 9-ga tojest na cvetni ponedeljek vu Csáktornya. — Na veliki četvrtak vu Alsóéndvi. Vreme bude lepo vedreno pod kraju tjedna se mešalo bude.

— **Kak pošilaju naše ljudi vu Ameriku?** Strašno je za izpisati, kak nedušni ljudi su oni, koji tu povkaniju naše domorođce i vu druge zemlje je pošleju, kak da bi tam bolši svet bil. Sada su vu Szombathelyu prijeli jednu ženu, koja je ljudi vu Ameriku vabila. Ona je vluvala, da je vu Beču celo društvo, koje se stem pošluje, da bohnece, magjare i medjimurce vu Ameriku vabiju i tam je fabrikam pak bogatim gospodarom za dobre peneze prodaju. Im je to strašno! Na Božji kip stvorjeni človek je na to zisel, da ga trziju kak marhu! Jesu, koji ne samo vu Ameriku, ne-

go i vu Afriku i vu druga mesta pošilaju ljudi. Sigurno siromak človek kada je već tam, onda mu je već zabadav jer odonud je jako dalko sem dimo. Medjimurci, nedajte se vkaniiti, nego natirajte takše šafare iz svojega dvora. — Žena koju su prijeli se vdovica Wohlmuth Mór-a zove.

— **Veter i sneg vu Taljanskoj.** Vu Majlandu je ovoga meseca strašni veter bil, vnoge vrtuljke su se napravile i iz vno-gih hižah su krove doli hitile. Po drugih stran-kah je takaj strašni veter bil. Zbog vetra se je jedna pečina otrgla iz brega i vno-ga hižah je porušila te 9 ljudi zaklala. Zatem je snég bil koj je celi den curel.

— **Vezuv pošluje.** Vezuv vulkan opet pošluje. Strašnoga ognja meče iz sebe i žereča lava teče iz brega. Posluvanje brega je strašne kvare napravilo. Bližeša sela, koja su pri bregu su ljudi ostavili i vu Napoly bežiju.

— **Vuhu mu je odgrizel i pojel.** Nekakov Kovačić Žiga iz Rače je ne zdavnja išel vu jednu krčmu vu Mitrovici i počel je piti. Kada se je vre dobro napil počel je jednu pesmu popevati, koja se norca dela Mitrovićancom. Zbog toga se je jeden Mitrovićanec posvadii žnjim i počeli su se nasunjavati tak dugo, dok se je Mitrovićanec tak razsrdil, da Kovačiću odgrizel vuhu i evo ti, pozabeč ga je pojel vu srditosti. Sada bude Kovačić bez vuha hodil zbog jedne šaljive pesme.

— **Kak je leži krasti.** Vu Szegeđu je cela banda tolvajov, kojim je glavno delo porobljenje štacunov. Pak da to leži napraviju su vu više mesta vu varasi slamu dali na nahižje ili vu pivnice i ovu su — vužgali. Ogenj je nastal i tolvaji su slobodno krali. Vezda nje je redarstvo prijelo Zsurkan Ferenc je vodja i on je pripoznal, da je vu najviše mestah on vužgal.

— **Zbog spodnje vustnice.** Petkovics András dečko iz Domasinecz se je vu Sternbergovi krčmi skup zabavljal sa Molovec Istvanom. Kraj tju zabavi je to bilo, da su se posvadii i buhati počeli. Petkovics je ne samo s rukom delil Malovecu vudarce, nego si je i zube na pomoč zel i odgrizel

— Da bi bila samo ona ovdí, za segurno da bi pomagala meni mislil si je stihim posmehavanjem. — Hvala Bogu ovo je već vu redu! Vezda sledi pruslek i kaput, sa jednim malim kefanjem, zatim si obleče rukavice, svoje mustače jedno malo si za frče i zrcalo to veli Gosponu Delmaru prestimanomu državnomu podfiskalu, da ovak izbiksano smiroin — dušnem spoznanjem more se pokazati na balu, da nekuliko tjepe ženskah sa dobroželjnim pogledom gledale budu njega, da je on . . .

— No budemo vre videli! No vse je vu redu mrmrljal je vu sebi i veselo se od pravil iz hiže, kada je vre posvela vgasnul.

— Još malomu Friceku lehku toč želi. Ne, dečec još ne spi. Sa velikemi pospanemi očima tam leži vu postelji, beli dugi lasi pokrjavaju njegovu snažnu glavicu.

— O dragi moj japica, kak si lepi, kam ideš?

— Vu bal Frici. Zakaj ne spiš vre? — Nit ni sam pospani, moj japica. Još je prerano.

— Rano takvomu turkecu kak si ti? Hoho, naj me cukati za kaput, drugač ga znova moram skefati.

— Japica, je ljepi taj bal?

— Jako je ljepi, kada budeš veliki, ti

takaj moreš ta idti. Lehku noć Fricek, daj kušni me i zatem zaspí.

— Lehku noć, japica. Još jednoga puseka. Oh, ja jako rad imam tebe.

— Zbogom moje drago dete . . .

— Nazad samo zutra dojdem. Lehku noć gospodičina!

— Lehku noć blagorodni gospodine odgovorila je odbranteljica.

I opet mrgotajuč otide iz hiže, doli ide po stengah i doli si sede vu kućiju.

— Delmar je vre od dviuh ljet vdovec, sa svojom prvom tuvarušicom je jako blaženo živel i s glibokom žalostjom misli još navek na ona ljepa, povolna lieta. Po njihovoj ženitbi za jedno lje-to je otec postal. Snažen živahen mali Frigyes gledeč na njegova ljeta je jako i spameten takaj. Lajoš prekoređno rad ima svojega sina i cele vure dugo se zabavlja žnjim, kak da bi pre-rano zgublenu njegovu dragu majku hotel na domestiti. Samo negda negda nastavi pitanja Frigyes k svojemu otcu, nego na ova je tak težko odgovora dati jednomu otcu, i takve pripovesti bilo bi treba pripovedati, koja su ni za detcu.

— Velika snovanja ima Lajoš, nato si misli, da se znova oženi. Za jedinoga se čuti vu ovoj veliki hiži, gde od one dobi

kak mu je njegova tuvarušica vumrla ni bilo pri njem nikakvoga društva. Zato je hodil vno-g med društvo, kad je žalostno lje-to se dovršilo: vre prvije takaj je veliki prijatelj bil zabavam, balom i drugim veseljam i sad opet pohadja ovakova mesta. Ar potrebno je da nekakvo malo raztřešenje ima človek.

— Pred nekulikemi tjeđni prije toga spoznal se je sa Berdson Betti gospodičinom i podjednom imal je vekše nagnutje k ljepi nego gizdavi gospodičini. Stihoma počel je udvaravanje i samo onda kad je spazil da nebi bilo badava, ako bi po kloakal, pre-mišlaval si je onda od svojega položaja.

— Pak zakaj si nebi vzal Betticu za svu tuvarušicu? Turobno lje-to je već prešlo i gospodičina je pripravna da nju za blaženu vćini. Nego Fricek? Dugo si je pre-mišlaval na svojega sina, doklam se nato odlučil, na zadnje na taj uspeh je došel da i malomu bi takaj bolje bilo, ako bi jednu drugu mamicu dobil.

— Dakle prečke ga nega.

Lajoš je veselo stupil nuter vu palaču bala iz tem odlučenjem, da Betti gospodičine njeno srđce oštro bude preobladal i onda se frisko povda. Pokehdob pako sa svo-

je Malovecu spodnju vustnicu. Vu tem je bil sud pred nagykanizskim törvénytörő és Petkovicza su zbog spodnje vustnice na 6 meseci rešta odsudili.

— **Nebude zbiranje birovo.** Gosp. varmegyinski sudac, zbog toga da su se svi činovnici varmegyinski odpovedali službe, je zbiranje birovo na neznano vreme oddaljil.

— **Folišni vekslin.** Krelec Mihály iz I. Distrikta je nual peneze vu zimi još vu januaru. Išel je k Matte Florian zidaru vu Muracsány da mu peneze posudi. Ali Matte je ravno tuliko penez imel, kak Kerlec pak su se zato dospomenuli, da napraviju jednoga vekslina i onak peneze iz kase. Ali to je bil vrag, da su oni na svoje imena ne mogli dobiti peneze, pak su zato ljudske imene podpisali i tak gori zeli 300 koron vu jednoj csáktornyaiskoj sparkassi. Mattejova žena je na vekslin podpisala Zamađa Petra, Beidinger Janoša i Krelec Mihályovu ženu. Samo onda, kada je vekslina termin doli hodil, se je zeznalo, da je vekslin folišni i da su se s penezi Matte i Krelec razdelili.

— **Tulipan.** Po celim orsagu su vezda ove reči razširjene: »Kupujmo samo domaču robu!« Velikaši i siromaki se trsiju, da si potreboče iz domaćih fabrikah priskrbiju. Domaće fabrike domaćim ljudem daju posla, domaći ljudi doma ostaviju peneze. Tak se more obogatiti celi narod. Jer našega orsaga je dragi Bog sa svim nadelil. Vu bregi je zlato, sreb o, željezo drago kamenje, soli vno go i vno go, ober bregov ima velike šume, vu šumah puno živine, bogata polja na ravnini, tustu marhu na paši. Sve imamo dakle kaj nam je potrebno. Hvala Bogu i fabrikah imamo već dosti. Pak još više njih bude, ako budemo se trsili samo domaču robu kupovati. Sada se je zbudil narod. Previdel je, da svi penazi, koje mi stranjским narodom za robu damo, su za nas zgubljeni. Naj dakle doma ostaneju penezi, — med našimi ljudmi. Več se je i društvo napravilo, koje ravna naroda vu podpomaganju domaće robe. Znamenje ovo-

ga družtva je tulipan. Po celim orsagu iglice su razširjene sa tulipani. Ako budu naši čitatelji takove iglice videli, naj si zapametuju da to tuliko znamenje, kak podpomagati domaču robu, kak zvrhu svega ljubiti našu domovinu.

— **Strašna nesreča vu rudi.** Kak smo već zadnjiput pisali vu Francuskim vu jednog Couriera zvanog rudi se je strašna nesreča pripetila. Kak se vidi sada, do kraja su zanemarili oslobodjenje ljudih. Vezda su opet našli jednoga živoga, koj je već do blizu tri tjeđne bil pod zemljom. Več su ga na više mestah i štakori zgrizli. 13 ljudi je još toplo bilo, pred nekojom vurom su vumrli.

— **Ljubav na selu.** Vu Cofalva obćini se je žalostni dogodjaj pripetil, koj je dve familije porintul vu žalost. Katona Ida se je zaljubila vu svojega bratiča Katona Žigmonda. Devojka je bila 15 ljet stara a a mladič 21 ljetu i slosar je bil. Devojkin oteckada je zeznal, kaj hoćeju dva mladiči, je rekel, da vu njihovu ženitbu nigdar neprevoli.

— Ako budeš 16 ljet stara, te zamuč dam onomu, komu te ja hočem — rekel je otec.

— Morti niti nebudete imali zatoga, koga bi zamuč dali — odgovorila je puca. Stari je nikaj hudoga ne mislil na ove reči. Ali drugi den se je na strašno žalost zbudil Zaran vu jutro su se dva zaljubljeniki Žigmond i Ida skonćali. S revolverom je dečko predi pucu strelit a zatem sebe. Celo selo se žaluje za nje i vu skupni grob su je zakopali.

— **Politički pregled.** Ako bude Bog dal, ipak bude mir nastal zvrhu naše domovine. Kak čitamo, Fehérváry baron ministerepredsednik je pohodil Kossutha i sa njim je razpravljati počel. Fehérváry je Njegov Veličanstvo kralj poslal, da razpravlja sa levimi strankami. Njegov Veličanstvo kralj mir hoće napraviti med narodom i zato je odlučil da posluhne zahteve levih

strankah. Za vezda još neznamo, kak bude ali po celim orsagu je jako ufanje, da Njegov Veličanstvo kralj bude našel put, koj k zjedinjenju obedveh strankah vodi.

— **Opet štrajk vu Fiumi.** Vu Fiumi su opet svi težaki odstupili od dela i štrajkuvuju. Vekšu plaču hoćeju. Na to su sada sve fabrike i velike trgovine odlučile, da zapreju svoje štacune. To je ve strašno uznemirilo težake, jer ako fabrike zapreju delo i štacuni takaj, onda je već niti težake ne treba, onda zabadav štrajkuvuju.

— **Princ Rudolf.** Ipak je srećni bil onaj muž iz Drávavásárhelya, kojemu je Bog to veselje napravil, da je mogel videti princa Rudolfa. Jer to samo Bog more napraviti, da mrtvog za živoga pokaže ljudem. Mi znamo da je Rudolf vumrl. On je zakonsko za mrtvog proglašen. Pokopali su ga i namesnika ima. Pak ipak je vu Drávavásárhelyu blaženi človek, koj je princ Rudolfa živoga videl. Pak išće spominal se je žnjim. I sprevodil ga je na banhof, gde mu je desetku stisnul vu ruke. Predi kak si je princ na cug sel je pobatrivel drávavásárhelyskog (nedelskog) človeka, da ako bude kakvu falingu imel, samo naj piše za njim, on kakti princ ide sada k svojemu japici vu Beč. Vezda samo to pitamo drávavásárhelyskoga človeka, jeli je morebiti on ne videl kakvoga Kerempuh Petricu namesto mrtvog Rudolfa.

— **Sekendli va krava.** Solymosi Bálint gazda iz Kistokaja je više kravah imel ali su mu sve sekendlivost dobile. Jedno za drugom su mu krave pocrkale i kada je samo još jedna ostala, onda je dozval zvinškoga vraćitelja. Živinski vraćitelj je videl da je krava sekendli va, pak je zato zapovedal, da kravu zakoleju i zakopaju. Ali Sulymossy je ne zakopal kravu nego ju je reztranceral i jeli su meso. Čela familija je sekendli va postala, vu četvrtak je vumrl Sulymossy i njegova žena, a deca pak se sa smrtjom boriju.

jem mnenjem čisto odlučeni bil, nije hotel na duže odvlaćiti.

Pred Betticu je došel. Kak se vidi nema nikakvoga prigovora, da iz žnje Delmarnica postane i Lajoš vre pred večerjom vu osobitem razpoloženju je bil, za ljubleneši kak ikada. Polka najpriličneša prilika, da nju lepo polagano opaše i njeno ruku stisnu i kak on koj je siguran vu preobladanju, blažno je išel dimo.

Za nekuliko danov zatim išel je v soboke k Bettici.

Nego prvlje svojega maloga sineka na kuliko je moguće, pripravi nato. Nego premišlaval si je kak za počne da mali sinek bude razmel njega?

— Ah im se ja nebojim od deteta kaj bi se bojal.

— Pri stolu bum se spominal od ovoga kad bu prilika. Ovo bude naj priličneše. I s ovom nakanom stupi nuter drugi dan vu jestvionici.

— Na steni je Žuzane njena slika visela. Pred tim toga je navek na proti kipu sedel, nego po nekoliko tjeđni je premenil mesto sa Fricekom. Zakaj? Je on sam ni znal. Samo na jenkrat dojde mu na pamet, da kaj mogel bi li ostati na svojem mestu ako Betti bude Žuzanni naslednica? Naj bu, kesnije budem vre videl.

Fricek pred svojega japeka skoći i onda obedva se blažno jesu spominali pri obedu. Vnogo ne brblja dečec, nego vnogo se zna spominati od takovoga dela, koja njega zanimavaju.

Med obeduvanjem otec tak polagano na prvo donese pitanje.

Poveč mi samo Fricek, bi se raduval ako bi jednu drugu mamicu dobil?

Fricek je samo tak na polovicu razmel i pitajuć se na njega zgledne.

— Tak razmem to, moj sinek ako bi znova došla jedna mamica, koja bi japicu i Friceka jako rada imala. Bi se raduval?

— Još je tiho mali i s velikemi, senjajućemi svojemi očima se na kip zgledne, koj ravno na proti njemu na steni visi. Zatim tužno veli.

— Kaj pak ti japica bi rad biti?

— Kaj ne ti takaj?

Odgovora nije dal, malo dete neka vu sebi čuti i tiho je.

— Dalje obeduju. Fricek vre nema tak dobroga apetita, kak navadno.

— Kaj ti je Fricek?

— Nikaj japica, nikaj.

— Si tak malo jel. Jedi!

— Ne mi treba vije.

— No samo ječ. Hodi moj sinek, naj

me gledati iz tak kmićnim obrazom. Mozbit se ne čutiš dobro?

— Dobro se čutim, japica.

Senjajuć njegov pogled se podjednom na materenim kipu počiva.

Njegovemu otcu je ovo nepovoljno i badava ga probuje, da deteta pazljivost na drugo prenese.

Iz stola su pobrali. Kak dabi si vnogo bil premišlaval od toga, Fricek triško jedno malo za begnujuć ga pita:

— Nego japica je moguće to . . .

— Kraj?

— Druga mamica ravno tak draga bude, kak ona prva? . . . i dete opet na svoje matere kip se zgledne.

Razdražljivo nasleduje Lajoš ovoga pogleda i istinski odgovor nit mu ne dojde na jezik. Onda je tiboča postala.

Zatim se gori stane i strastvenim glasom odgovori.

Ne, nit nemre biti takva! — i obine beloputno njegovu glavicu skušuje i svrućemi svojemi suzami moći, kak da bi za odprošćenje prosil za one reči, koje malo pred tim toga je njemu na prvo donesel

po: Jean Valjeanu.

M. F.

Gabona árak. — Ciena žitka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	15.00—
Rozs	Hrz	12.00—
Árpa	Ječmen	13.20—
Zab	Zob	15.00—
Kukoricza új	Kuruza nova	14.00—
Fehér bab új	Grah beli	20.00—
Sárga >>	> žuti	16.00—
Vegyes >>	> zimšan	16.00—
Kendermag	Konopljeno seme	28.00—
Lenmag	Len	18.00—
Tökmag	Koštice	20.00—
Bükköny	Grahorka	14.00—

Élősövények;

erdősítésre szánt mindenféle tü- és lomb-
levelű facemeték, **gyümölcsvadoncok**,
füzfudagványok, rózsák, szegfűk **48 féle**
legújabb fajburgonya, stb., szőlő 30
oldalal árjegyzéket kívánatra megküld
FARAGÓ BÉLA, cs. és kir. udvari szál-
lító, faiskola tulajdonos Zalaegerszegen.

697 1-5

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű hírneves
valódi szepességi

lennvászón és damasztárú

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki
gyár bejegyzett védjegye

Késmárki
gyártmány
csak az

mely ezen
védjeggyel
van ellátva.

HAZAI IPAR!

Házeladás.

Csáktornyan a Wlassits-utcában
(áll. polg. isk. melletti) **N o v á k -**
féle

ház

szabad kézből eladó. 691 1-3

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pöttöke

egy régióknak bizonyult háziáru, mely
már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult kőszárványtől,
csúszástól és meghűlésektől bármilyen
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és
csak olyan áruvet fogadjunk el, a mely a
„Horgony” védjeggyel és a Richter cég-
jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva.
Ez a áruvetekben 50 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és ágyasoknál minden gyógy-
sértárban kapható. — **Főraktár:** Türek
József gyógyszerésznél, Budapeston.

Richter gyógyszerésze
az „Arany oroszlánhoz”, Prágában.
Hírbeszéltetésű és bno. Mindenrecepti készítője

1208/906

Csáktornyai járás főszolgabírája.

Hirdetmény.

A honi ipar pártolása céljából létesült „Ma-
gyar Védő Egyesület” csáktornyai fiókegye-
sületének megalakítására határidőül f. évi
április hó 10-ik napjának d. e. 11 óráját
tüzöm ki, melyre az egyesületi tagokat, Csák-
tornya nagyközség tanácstermébe, ezennel
egybehívom.

Csáktornya, 1906. évi április hó 7-én.

Kolbenschlag Béla,

főszolgabíró.

Keil-Lakk

legkitünőbb mázolószer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fillér.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Keinrich Miksa cégnél Csáktornyan. — Kórváth A. Varazsdon.

A tisztelt háziasszonyoknak

legmelegebben ajánljuk a

valódi : Franck: kávé-pótlékot

mint legjobb pótkávét,
belföldi nyersanyagból gyártva

Franck Henr. fiai

honi gyáraban

Kassán.

Védjegy.

D. X 689 N. 001

J. W. L.

